

CARTA VMNÁÁⁿ VMNAAⁿ YEⁿ'E SAⁿ'Ā TIMOTEO

¹ 'Úú Pablo 'úú. Ní 'úú apóstol yeⁿ'e Señor Jesucristo caati Ndyuūs ndúúcū Señor Jesucristo dichó'o yā 'úú. Ní snée ngiinu yú 'iⁿ'yāⁿ miⁿ yeⁿ'e yú chi nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ. ² 'Úú ngiicá compañero yeⁿ'é chi idingúⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'e dii Timoteo chi saⁿ'ā chi cuaacu níⁿ'nyúⁿ i'téenu sa Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú. Ní alumno yeⁿ'é. Ní tan'dúúcā chi daīyā 'tíicā di. Nen'é chi Ndyuūs chiida yú ndúúcū Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú téē yā dii vaadī n'dai yeⁿ'é yā ndúúcū vaadī ya'ai 'iⁿú yeⁿ'é yā. Ní téē yā dii vaadī 'diiⁿ yeⁿ'é yā.

Ngaⁿ'áyā yeⁿ'e 'iⁿ'yāⁿ chi nguéeⁿ n'daācā ngi'cueeⁿ yā

³ Dii, Timoteo, 'úú neⁿ'é chi cūnee di yāā Efesio tan'dúúcā chi 'āā yaa'ví dii taachi cueⁿ'é yáⁿ'āa Macedonia ti véé 'iⁿ'yāⁿ chi chi'cueeⁿ doctrina chi n'dááⁿ. Yaa'ví di 'iⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi nguéeⁿ ngi'cueeⁿ doctrina chi n'dááⁿ. ⁴ Ní yaa'ví di 'iⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yāā miⁿ chi nguéeⁿ 'caandiveeⁿ yā yeⁿ'e cuentos yeⁿ'é yā chi falsos. Ndí nguéeⁿ ndúú 'caandiveeⁿ yā nduudu chi chi'cueeⁿ 'iⁿ'yāⁿ ndiicúū. Nduudu miⁿ ní nguéeⁿ dichíí'vē. Dámaāⁿ diiⁿ chi 'iⁿ'yāⁿ ch'εεcu cheendí yā ní nguéeⁿ nginneⁿ 'iⁿ'yāⁿ tan'dúúcā chi Ndyuūs neⁿ'é yā. Caati Ndyuūs dichó'o yā orden chi 'iⁿ'yāⁿ ngi'cueeⁿ yā cáávā chi tanáⁿ'ā 'iⁿ'yāⁿ cuuvi cu'téenu cá yā Ndyuūs.

⁵ Ní ngaⁿ'a yú tan'dúúcā Ndyuūs neⁿ'é yā taachi ngi'cueeⁿ yú ndúúcū vaadī neⁿ'e chí ngíícá ná staava yeⁿ'ē yú chí Ndyuūs 'āā didēēvé yā. Tanducuéⁿ'ē ní diiⁿ yú ndúúcū vaanicadíínuuⁿ yeⁿ'e yú chí ndēēvε. Ní i'teenu yú Ndyuūs ndúúcū núúⁿmánⁿ staava yeⁿ'ē yú. ⁶ Naⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ ndaacadaamí yā yeⁿ'ē nduudu yeⁿ'é Ndyuūs ní n'giindiveéⁿ yā nduudu chí nguéeⁿ dichíí'vē. Ní n'gēεcu cheendí yā. Ní cuuvi ndái yā. ⁷ 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní neⁿ'é yā ca'cueéⁿ yā ley yeⁿ'é Ndyuūs naati nguéeⁿ tuumicadíínuuⁿ yā nduudu chí ngaⁿ'a yā, ndíí nguéeⁿ ndúú nduudu chí ca'cueéⁿ yā 'áará chí diíⁿ yā tan'dúúcā chí déénu yā tanducueⁿ'ē.

⁸ S'uuúⁿ ní deenu yú chí ley yeⁿ'e Moisés ní n'dai ndúúti chí cu'téenu n'daāca yú yeⁿ'ē. ⁹ Deenu yú chí ley miiⁿ nguéeⁿ dámaāⁿ caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí din'daacá yā naati caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéeⁿ diiⁿ yā tan'dúúcā chí ngaⁿ'ā ley, caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéeⁿ n'giindiveéⁿ yā chíiⁿ chí ngaⁿ'ā ley, níícú caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéeⁿ n'daacā, caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí idinuunⁿdi, caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéeⁿ diíⁿ yā respetar Ndyuūs ndíí nguéeⁿ diíⁿ yā respetar religión, ní caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí n'giiⁿ'núⁿ yā chεεcú yā o chíidá yā, ní cáávā 'iiⁿ'yāⁿ chí n'giiⁿ'núⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ. ¹⁰ Ley miiⁿ ní caavā saⁿ'ā chí caⁿ'a sa ndúúcū n'daataá o n'daataá chí caⁿ'a tá ndúúcū saⁿ'ā ní nguéeⁿ yeⁿ'e yā vi'í ní cáávā saⁿ'ā chí caⁿ'a sa ndúúcū saⁿ'a chí duuchineeⁿ sa ndúúcū sa chí vi'í, ní cáávā 'iiⁿ'yāⁿ chí duucú yā 'iiⁿ'yāⁿ caati cuuvi dichíí'vε yā táámá 'iiⁿ'yāⁿ ní cáávā 'iiⁿ'yāⁿ chí indeē ndúú dú yaadi, ní caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a yā chí cuaacu chíiⁿ chí ngaⁿ'a yā ní n'gai yā: “Por Dios”, chí 'tíicā, ní nguéeⁿ 'tíicā. Ní ley miiⁿ ní caavā 'iiⁿ'yāⁿ chí ngi'cueéⁿ yā nducuéⁿ'ē chí nguéeⁿ

n'daācā ní nguée tan'dúúcā Ndyuūs chi'cueen yā 'iīn'yān. ¹¹ Naati chuū chi ngi'cueén chi nduudu n'dai ye'n'e evangelio ní n'dēēve n'dai chi nangua'n'āi 'iīn'yān, ní ye'n'é Ndyuūs chi n'dai taavi. Ní Ndyuūs dichó'o yā 'úú chi caa'n'mán nduudu mii'n.

Caa'n'ma' yú, gracias Ndyuūs ti ya'ai 'iīnú yā s'uúú'

¹² 'Úú ní ca'á gracias Señor Jesucristo ye'n'e yú chi itée yā fuerzas 'úú chi diīn ntiīnnyu'n ye'n'é yā. Ní s'neén yā 'úú tan'dúúcā 'áámá 'iīn'yān chi vée valor ye'n'é yā. Ní s'neén yā 'úú na ntii'nnyu'n ye'n'é yā. ¹³ Ní vmnáán vmnaa'n chi Jesucristo yaa'ví yā 'úú chi cuuvi ye'n'é yā, 'úú ní neené caa'n'ma' taán ye'n'e Jesucristo ní cachiicá can'daá 'iīn'yān chi i'téenu yā Jesucristo ti ne'n'é i'nuu'n cá'ai 'iīn'yān. Ní caneé taan contra Jesucristo. Naati Ndyuūs ya'ai 'iīnú yā 'úú 'áará chi diīn 'túúcā taachi 'āā cuée cu'teenú 'iīn'yān, ní nguée deenú dē'ē cáávā chi diīn 'tíicā. ¹⁴ Ní Señor diīn n'dai cá yā nduucú, ní 'úú i'teenú Jesucristo, ní ne'n'é Jesucristo caati maa'n ní 'úú ní ye'n'é Jesucristo 'úú.

¹⁵ Ní nduudu 'cūū ní nduudu cuaacu chi Cristo Jesús ndaá yā i'n'yéé'ndi 'cūū chi nadanguán'ai yā nducyaaca 'iīn'yān caati idinuun'dí yā, ní n'dái taavi chi nducyaaca 'iīn'yān cu'téenu yā nduudú 'cūū. Ní deenú chi 'úú ní ch'ετε cá nuu'ndi ye'n'é nguée ti tanán'a yā. ¹⁶ Naati cucáávā chi vée nuu'ndi ye'n'e 'úú Ndyuūs ya'ai 'iīnú yā 'úú caati Señor Jesucristo ch'i'n'í yā 'úú tanducuén'e vaadi n'dái taavi ye'n'é yā, 'úú chi ch'ετε cá nuu'ndi ye'n'é. 'Tíicā ní Ndyuūs vée paciencia ye'n'é yā nduucú vmnáán vmnaa'n ní s'neén yā 'úú chi 'úú tan'dúúcā 'áámá ejemplo ye'n'e tanán'a 'iīn'yān chi cuayiivi

ca'n'á yā cu'téenu yā Cristo ni v'éé vida cuen'e daā'nmaⁿ ye'n'e yā. ¹⁷ Cáávā nducué'n'e chuū cuen'e daā'nmaⁿ ca'a yú Ndyuūs honra ní dich'εεε ca yú Ndyuūs chi rey chi 'áámá canee cuen'e daā'nmaⁿ ní ngu'éé n'gii yā. Ní maaⁿ ní ngu'éé cuuvi snaaⁿ yú Ndyuūs chi 'áámá n'dyá'n'ā Dendyuūs ye'n'e yú. 'Tííca rā vaa.

¹⁸ Maaⁿ ní, dii Timoteo chi tan'dúúcā daiyá, i'neéⁿ encargo 'cūū ndúúcū dii. Ní encargo 'cūū chííⁿ chi tiempo chi 'āā chó'ōo 'iiⁿyāⁿ profetas ca'n'a yā ye'n'e di ye'n'e chi ca'n'á di diiⁿ di. Maaⁿ ní cuch'éé di ye'n'e tanducué'n'e ní diiⁿ di tan'dúúcā chi diiⁿ 'áámá soldado chi nguⁿ'u n'daacā sa. 'Tííca diiⁿ di tan'dúúcā chi profetas ca'n'a yā ye'n'e di tiempo chi 'āā chó'ōo. ¹⁹ Dii ní cu'téenu n'daacā di ní diiⁿ n'daacā di ndúúcū vaanicadíinūuⁿ ye'n'e di chí n'dai. Ná'n'ā 'iiⁿyāⁿ ni ngu'éé diiⁿ n'daacá yā caati vaanicadíinūuⁿ ye'n'é yā ní ngu'éé n'dai. Ní cáávā chuū ngu'éé i'téenu yā Señor Jesucristo maaⁿ ní canee yā tan'dúúcā chi ya'n'ai ye'n'e Ndyuūs. ²⁰ 'Túúcā chó'ōo ye'n'e sa'n'ā Himeneo ndúúcū sa'n'ā Alejandro ní 'úú deenú chí canee yā a cuenta ye'n'e yáá'n'nguiinūuⁿ maaⁿ. Ní 'íícu cuuvi deenú yā chi 'āā ntéé cuuvi caa'n'máⁿ yā ní ngu'éé diiⁿ yā ofender Ndyuūs ye'n'e yú.

2

Ye'n'e chí cuuvi caa'n'ma'ngua'a yú

¹ Vmnaáⁿ vmnaaⁿ ngiicá dii Timoteo chi caa'n'ma'ngua'a di cáávā nducyáácá 'iiⁿyāⁿ ní ca'a di gracias Ndyuūs cáávā nducyáácá 'iiⁿyāⁿ. ² Ní canee cuu'miⁿ chi caa'n'ma'ngua'a di cáávā sa'n'ā reyes níícu cáávā nducyáácá 'iiⁿyāⁿ 'ii'ntyé'n'e

caati cuuvi 'cuεεtinee yú n'daacā ní nguée ndúúćū
 vaadl' 'caa'va ti 'cuεεtinee yú ndúúćū vaadl' 'diiín.
 Ní diiⁿ yú tanducuén^e tan'dúúćā chi Ndyuūs nen^e
 yā chi diiⁿ yú. Ní 'cuεεtinée yú n'daacā yen^e
 nducuén^e ndúúćū 'iiⁿ'yāⁿ. ³ Ti chuū ní n'daacā
 nanááⁿ Ndyuūs ní inée yiinūu taaví yā taachí diiⁿ
 yú 'tíícā. Ndyuūs yen^e yú nadanguáⁿ'ai yā s'uuún.
⁴ Ní nen^e yā chi nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ninguaⁿ'ai yā ní
 tuumicádíínuuⁿ yā chée chí nduudu cuaacu yen^e
 Ndyuūs. ⁵ Deenu yú chi véé 'áámá Ndyuūs. Ní véé
 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ chi caaⁿ'máⁿ yā na lugar yen^e yú
 nanááⁿ Ndyuūs. Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní Saⁿ'ā chi Daiyá
 yā chi Señor Jesucristo yen^e yú. ⁶ Ní Jesucristo
 ca'á yā vida yen^e maáⁿ yā chi ch'íi yā cáávā chi
 nadíí^{'vε} yā nuuⁿndi yen^e nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ ní 'iicu
 cuuvi nadinguáⁿ'ai yā nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Chuū ní
 Cristo dííⁿ yā tiempo chi n'daacā 'íícú 'cuuⁿ'míⁿ yā
 chi Ndyuūs nen^e yā chi nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi
 ninguaⁿ'āí. ⁷ Ní cáávā chuū Ndyuūs dichó'o yā
 'úú chi 'úú cuuvi apóstol yen^e yā. Ní 'úú ca'cueén^e
 'iiⁿ'yāⁿ nduudu cuaacu yen^e Ndyuūs nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ
 gentiles chi nguée yen^e ndaata 'iiⁿ'yāⁿ Israel. 'Úú
 ngaⁿ'á nduudu cuaacu yen^e Ndyuūs ní 'íícú 'iiⁿ'yāⁿ
 cuuvi cu'téenu yā. Nguée ngaⁿ'á nduudu yaadi.

⁸ Nen^e chi ndii nducuén^e cuaaⁿ nducyáácá
 'iiⁿ'yāⁿ cááⁿ'máⁿngua'a yā ndúúćū nuuⁿmaⁿ staava
 yen^e yā chi dεεvε. Ní nguée nduuvi taáⁿ yā, ndíí
 nguée ndúú 'cuuⁿ'maⁿ yā. ⁹ Ní 'tiicá ntúūⁿ n'daataá
 canée chí cunúu yā catecai yā chi n'daacā chi
 nguée yaⁿ'āí ca chií^{'vε} ní nguée neen^e n'dεεvεé. Ní
 nguée canée chí dich'εεtε yā maáⁿ yā. Ní nguée
 dííⁿ yā 'aama peinada tííⁿ yā chi nguée n'daacā.

Ní nguée snuun yā vmnaaⁿ cuerpo yen'é yā n'deee n'dái 'dínguāⁿ ndíí nguée ndúú perlas. Ní nguée cunúuⁿ yā tiñūuⁿ chí yaⁿ'ai chíí'vē. ¹⁰ Naati n'daata s'eeⁿ canee chí din'daaca yā nanááⁿ 'iñ'yāⁿ tan'dúúcā chí Ndyuūs neⁿ'e yā ní tan'dúúcā chí canee chí diiⁿ nducyaaca n'daataá chí cuaacu chí i'téenu yā 'iivú Ndyuūs. ¹¹ Ní n'daataá s'eeⁿ canee chí n'geeⁿ yā chííⁿ chí n'giindiveeⁿ yā ní cuneé yā chí ndiicúuⁿ yā. ¹² Nguée neⁿ'e chí n'daataá ca'cueeⁿ yā saⁿ'ā chεeti yaacū ní nguée cunee yā lado yen'e 'iñntyén'ē chí caaⁿ'maⁿ ntiiⁿ'nyuⁿ yā yen'e saⁿ'ā. Ní nguée canéé chí caaⁿ'maⁿ n'daataá s'eeⁿ chεeti yaācū. ¹³ Caati Ndyuūs vmnááⁿ vmnaaⁿ din'dái yā saⁿ'ā Adán ní cuayiivi miiⁿ ní din'dái yā n'daataá Eva. ¹⁴ Ní yááⁿ'n'giinūuⁿ nguée chin-nche'ei sa Adán miiⁿ naati chin-nche'ei sa n'daataá Eva miiⁿ ní dinuunⁿdi tá. ¹⁵ Dε'ē chúúcā n'dai 'áámá n'daataá chí vée daiyá tá. Cuuvi nguáⁿ'ai tá nduuti chí 'áámá cunee tá ndúúcū chí i'teenu tá, ní nduuti chí dinén'e tá nducyaaca 'iñ'yāⁿ. Ní ch'iñ'i tá chí yen'e Ndyuūs, ní diiⁿ ta cosas chí seria.

3

Yen'e tan'dúúcā chí canee chí diiⁿ saⁿ'ā chí obispo

¹ Chuū chí ngaⁿ'á maaⁿ ní cuaacu. 'Āā du'ú nūuⁿ saⁿ'ā chí neⁿ'e sa cuuvi sa obispo ní cundεε sa cuidado yen'e 'iñ'yāⁿ yen'e yaācū canee sa chí diiⁿ sa ntiiⁿ'nyuⁿ chí n'daacā. ² Ní cáāvā chuū saⁿ'ā chí diiⁿ sa ntiiⁿ'nyuⁿ yen'e obispo canee chí 'cuεetinee sa n'daacā caati 'iñ'yāⁿ s'eeⁿ nguée cuuvi caaⁿ'máⁿ yā chí vée nuunⁿdi yen'é yā. Ní saⁿ'ā miiⁿ, sáⁿ'ā chí 'áámá nūuⁿ n'daataá yen'ē sa. Ní saⁿ'ā miiⁿ canéé cuuⁿmiⁿ chí serio sa ní diiⁿ sa cueⁿ'e daāⁿmaⁿ

ntiiⁿnyuⁿ chi n'daācā ndúúcū orden. Saⁿ'ā miiⁿ canee chi 'cuaaⁿ sa na vaacu sa 'iiⁿ'yāⁿ chi canúúⁿ yúúⁿí. Ní canee chi ca'cueeⁿ sa n'dai. ³ Saⁿ'ā miiⁿ nguéeⁿ cuuvi 'cúú'ví sá ní nguéeⁿ in'nuuⁿ sa vaadī 'caa'va chi 'caa'va sa. Ndíí nguéeⁿ ndúúⁿ neⁿ'e sa diiⁿ sa ganar tuūmī manera chi nguéeⁿ n'daacā cáávā vicio yeⁿ'e sa. Sáⁿ'ā obispo miiⁿ canee chi diiⁿ sa 'tíicā. Canee chi manso sa ní nguéeⁿ neⁿ'e sa 'cuuⁿ'maⁿ sa ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ, ndíí nguéeⁿ ndεε sa 'aama vicio yeⁿ'e tuūmī. ⁴ Saⁿ'ā miiⁿ canee chi ngaⁿ'ā ntiiⁿnyuⁿ sa chi n'daacā na vaacu sa ní diiⁿ sa chi daiya sa 'caandiveéⁿ yā yeⁿ'ē sa ní daiya sa diíⁿ yā respetar chiidá yā. ⁵ Ní ndúúti chi 'áámá saⁿ'ā nguéeⁿ déénu sa caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ sa na vaacu sa tuu'mi ní ḡtáácā cuuvi diiⁿ sa cuidado yeⁿ'e dendu'ū chi yeⁿ'e yáacū yeⁿ'é Ndyuūs? ⁶ Saⁿ'ā obispo miiⁿ nguéeⁿ canee sa tan'dúúcā 'áámá saⁿ'ā chi caama i'téénu sa Jesucristo caati cuuvi nacádíínuuⁿ sa chi ch'εεε maaⁿ sa ti nguéeⁿ dinuuⁿdi sa tan'dúúcā chi diiⁿ yááⁿn'guiinūⁿ. ⁷ Ní saⁿ'ā obispo miiⁿ canee ntúūⁿ chi din'daacā sa nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi nguεε i'téénu yā Señor Jesucristo yeⁿ'e yú caati 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ diíⁿ yā honrar saⁿ'ā miiⁿ. Ní 'íicú saⁿ'ā obispo miiⁿ nguéeⁿ cúú'ví cunee sa ndúúcū vaadī 'cuiinuú chi ca'a sa lugar chi nginnche'ei yááⁿn'guiinūⁿ saⁿ'ā miiⁿ.

Yeⁿ'ē chi canée chi diiⁿ saⁿ'ā chi diáconos

⁸ Maaⁿ ní ngaⁿ'á yeⁿ'e saⁿ'ā diáconos chi cūnnee sa ndúúcū ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yáacū. 'Tiicá ntúūⁿ saⁿ'ā sa diáconos canee chí diiⁿ sa ntiiⁿnyuⁿ chi n'daācā ndúúcū orden. Ní canée cuuⁿmiⁿ chi saⁿ'ā serio sa. Ní canée chí diiⁿ sa cumplir chiiⁿ chi ngaⁿ'ā sa. Saⁿ'ā miiⁿ ní nguéeⁿ cuuvi 'cúú'ví sá. Ndíí nguéeⁿ ndúúⁿ neⁿ'e sa diiⁿ sa ganar tuūmī manera chi nguéeⁿ

n'daacā cáávā vicio yen'e sa. ⁹ Sa'nā diácono canéé chí deenu sa n'daacā n'dai nducué'nē enseñanza yen'e chí i'teenu sa yen'e chí Ndyuūs chí'cueén yā s'uuú'n. Ní canee sa ndúúcū vaanicadínnūu'n yen'e sa chí δεενε. ¹⁰ Sa'nā diácono ní sa'nā chí 'i'n'yān 'āā n'diichí yā chí n'daacā chí dii'n sa. Ní nduuti chí nguée vée falta yen'e sa tuu'mi ní cuuvi dii'n sa ntii'nyu'n yen'e sa'nā diáconos. ¹¹ Níicú 'tiicá ntūū'n n'daataá yen'e sa'nā diácono canee chí tán'ā seria ta ní din'daacā tá. Nguée canee chí caa'n'ma'n tá yen'e 'i'n'yān. Ní canee chí din'dáaca tá yen'e tanducué'nē chí dii'n tá. ¹² Níicú sa'nā diácono mii'n ní sa'nā chí 'áámá nūu'n n'daataá yen'e sa. Ní canee chí nga'nā ntii'nyu'n sá chí n'daacā na vaacu sa ní dii'n sa chí daiya sa n'giindiveén yā yen'e sa. ¹³ Caati sa'nā mii'n chí dii'n n'daacā ntii'nyu'n yen'e diácono, sa'nā mii'n dii'n sa ganar lugar yen'e 'i'n'yān chí honrado yā. Ní vée cá confianza yen'e sa chí cuuvi caa'n'ma'n sa yen'e Señor Jesucristo tan'dúúcā chí i'téenu sa yen'e nduudu yen'e yā.

Yen'e chí 'i'n'yān nguée deenú yā chí yen'e Ndyuūs

¹⁴ Cunee ngiinú chí ndaa nuún n'diichí dii naati maa'n ní chuū idinguún yen'e di. ¹⁵ Ní nduuti chí nguée ndaa nuún tuu'mi cuuvi tuumicadínnūu'n di táácā chí cuuvi 'cuεetinée 'i'n'yān s'een taachi i'téenu yā ní yen'é Ndyuūs 'i'n'yān s'een. Caati nducyaaca s'uuú'n chí i'teenu yú Señor Jesucristo ní yen'é Ndyuūs s'uuú'n. Ní s'uuú'n ní yáacū yen'e Ndyuūs chí canduuchi, 'tíicā s'uuú'n. Ní s'uuú'n tan'dúúcā cimientto ndúúcū pilar yen'e yáacū, 'tíicā s'uuú'n ti nga'nā yú nduudu cuaacu yen'é Ndyuūs nanáán nducyáácá 'i'n'yān. ¹⁶ Níicú mar 'áámá 'i'n'yān nguée

cuuvi caaⁿ máⁿ yā yeⁿe enseñanzas yeⁿé Ndyuūs yeⁿē yú chi nguée ch'εεε taavi ca, enseñanzas chi Ndyuūs chi'cueéⁿ yā s'uuúⁿ:

Ndyuūs yeⁿe yú ndaá yā na in'yeeⁿdi 'cūū ndúúⁿcū cuerpo tan'dúúⁿcā s'uuúⁿ. Ní ch'iⁿi Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs chi Cristo ní cuaacu yā. Ní ángeles yeⁿē va'ai chεεti nguuví n'diichí yā Cristo. Ní 'iⁿyāⁿ candéⁿ yā nduudu cuaacu yeⁿé Cristo nanááⁿ 'iⁿyāⁿ yeⁿe tanducuénⁿē país yeⁿē in'yeeⁿdí 'cūū. Ní 'iⁿyāⁿ yeⁿe tanducuénⁿē cuaaⁿ yeⁿe in'yeeⁿdí 'cūū ní chi'téenu yā Cristo. Ní Cristo cunaⁿa ntuúⁿ yā na va'ai chεεti nguuví.

4

Yeⁿe 'iⁿyāⁿ chi nguée 'áamá cunee yā ndúúⁿcū chi i'téenu yā

¹ Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ngaⁿa cuaacu yeⁿē nguuví chi cuchí taachi ngaⁿa chí naⁿa 'iⁿyāⁿ caⁿa yā ndaacadaamí yā yeⁿē nduudu cuaacu ní cu'neeⁿveéⁿ yā nduudu yeⁿe espíritus chi nginnche'ei 'iⁿyāⁿ, espíritus chi ngi'cueeⁿ cosas chi nguée cuaacu. Ní yááⁿn'guiinūⁿ dichó'o sa espíritus. ² Ní 'iⁿyāⁿ s'eeⁿ 'caandiveéⁿ yā nduudu yeⁿe 'iⁿyāⁿ chi ngaⁿá yā chi i'téenu yā Ndyuūs yeⁿē yú, ní nguée cuaacu. Ní caⁿá yā n'giindiveéⁿ yā nduudu yeⁿe 'iⁿyāⁿ chi ngaⁿa nduudu yaadi. Níicú 'iⁿyāⁿ chi nguεε n'daacā idiíⁿ yā canee yā ndúúⁿcū vaanicadíinūⁿ yeⁿé yā chi nguée n'daacā. Ní nguée ya'ái yā yeⁿe chi diíⁿ yā taachi diíⁿ yā cosas chi nguée n'daacā. ³ 'Iⁿyāⁿ s'eeⁿ nguée n'guuⁿ yā chi ch'iindivaacu 'iⁿyāⁿ. Ní nguée n'guuⁿ yā

chi nge'e 'iiⁿyāⁿ tanducuén^{'ē} chi nge'e yú. Deenu yú chi Ndyuūs din'dái yā tanducuén^{'ē} chi nge'e yú. Cáávā chi nducyáácá 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Ndyuūs ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi deenú yā nduudu cuaacu yen^{'é} yā cuuvi che'é yā tanducuén^{'ē}. Ní nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi che'é yā canee chi caan'mán yā gracias Ndyuūs cáávā chí che'e yā. ⁴ Deenu yú chi nducué^{n'}ē chi din'dái Ndyuūs chi che'e yú ní n'daacā. Ní 'iiⁿyāⁿ nguée canee chi cu'neeⁿ yā 'áámá lado mar 'áámá caati canée chi cuta'á yā ní caan'mán yā gracias Ndyuūs. ⁵ Caati tanducuén^{'ē} dendu'ú 'cūū ní n'daacā ní 'iiⁿyāⁿ cuuvi che'é yā chuū ti Dendyuūs nga^{n'}á yā 'tíicā yen^{'ē} na libro yen^{'é} yā. Maaⁿ ní ngiica yú Ndyuūs chi Ndyuūs diín yā ben-decir chuū chi che'e yú.

'Tiⁿyāⁿ idiinⁿ ntiiⁿnyuⁿ yā chí n'dai yen'e Jesucristo

⁶ Nduuti chi dii, Timoteo, ca'cueeⁿ dí dendú'u 'cūū nanáán 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu Señor Jesucristo tuu'mi ní dichíí'vē ca di Señor Jesucristo. Ní taachi ca'cueeⁿ di nduudu n'dái 'cūū yen'e Jesucristo ní 'cuεεtinee di tan'dúúcā chi nga^{n'}a nduudú 'cūū tuu'mi ní idiinⁿ di chi dii maaⁿ di chi n'giindiveeⁿ di nduudu yen'e di ní cu'téenu ca di yen^{'é} Ndyuūs. ⁷ Nguée cu'neeⁿveeⁿ di yen'e cuentos zonzos chi yen'e íⁿyeeⁿdī, cuentos chi nguée ngíicá yen^{'é} Ndyuūs caati nguée dichíí'vē chi caan'maⁿ yú chuū nanáán 'iiⁿyāⁿ. Ní tanducuén^{'ē} chi diinⁿ di, cue^{n'}e daāⁿmaⁿ diinⁿ di tan'dúúcā Ndyuūs ne^{n'}é yā chi diinⁿ di. ⁸ Deenu yú chi taachi diinⁿ yú ejercicios cáávā cuerpo yen'e yú taaⁿ 'líín chuundi dichíí'vē s'uuún. Níicú taachí diinⁿ yú chíín chí ne^{n'}e Ndyuūs tanducuén^{'ē} dichíí'vē yú caati diinⁿ yú chi n'daacā

cáávā s'uuúⁿ nguuví s'eeⁿ chí canee yú iⁿ'yeeⁿdí 'cūū níicú cucáávā nguuví chí cuchíi. ⁹ Nduudú 'cūū ní cuaacu chí cuaacu, níicú nducyáácá 'iⁿ'yāⁿ canéé chí cu'téenu yā nduudú 'cūū. ¹⁰ Ní cáávā nduudú 'cūū ní diiⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ. Ní n'geenu yú ngii tí 'iⁿ'yāⁿ ngaⁿ'a taáⁿ yā yeⁿ'ē yú. 'Tíicā chó'ōo yeⁿ'ē yú caati i'teenu yú Jesucristo ní canéé ngiinu yú Ndyuūs chí canduuchi chí cuuvi nadanguáⁿ'ai yā nducyaaca 'iⁿ'yāⁿ ní nadanguáⁿ'ai yā nducyaaca 'iⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā 'yā.

¹¹ Níicú díiⁿ, Timoteo, 'úú ngaⁿ'á chí canee chí ca'cueeⁿ di nduudú 'cūū. ¹² Nguéé 'cuaaⁿ di lugar chí 'iⁿ'yāⁿ nguéé neⁿ'e yā dii cucáávā chí duū'vi nguuví yeⁿ'ē di. Din'daacā di ndúúⁿcū tanducuéⁿ'ē chí diiⁿ di, yeⁿ'ē chí ngaⁿ'a di, yeⁿ'ē chí diiⁿ di. Ní dine'e di nducyáácá 'iⁿ'yāⁿ. Ní diitu canee di ndúúⁿcū chí i'téenu di. Ní diiⁿ di chí vida yeⁿ'ē di ní n'daacā nanááⁿ nducyáácá 'iⁿ'yāⁿ. Ní vida yeⁿ'ē di canee tan'dúúⁿcā 'áámá ejemplo. ¹³ Níicú 'naaⁿ tiempo chí 'āā cuéé ndaá nanááⁿ di 'cueeⁿ di libro yeⁿ'é Ndyuūs nanááⁿ 'iⁿ'yāⁿ. Ní yaa'vi di 'iⁿ'yāⁿ chí 'caandiveéⁿ yā nduudu yeⁿ'é Ndyuūs. Ní ca'cueeⁿ di 'iⁿ'yāⁿ tanducuéⁿ'ē chí yeⁿ'é Ndyuūs neⁿ'e chí ndaá. ¹⁴ Ní diiⁿ di tanducuéⁿ'ē chí cuuvi di yeⁿ'ē ntiiⁿnyuⁿ chí Ndyuūs tee yā dii taachi saⁿ'ā chí 'cueeⁿ nduudu yeⁿ'e Ndyuūs ngaⁿ'á yā yeⁿ'ē chí diiⁿ di. Ní saⁿ'ā chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yáacū s'núuⁿ yā ta'a yā ná tiiⁿ di cáávā chí cho'ó yā dii chí diiⁿ di ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs.

¹⁵ Canéé chí diiⁿ di nducuéⁿ'ē chí ngaⁿ'á dii ní diiⁿ di tan'dúúⁿcā chí 'āā 'cueeⁿ di. Ní 'íicú 'iⁿ'yāⁿ cuuvi deenú yā chí cu'téenu ca di nguuví nguuví. ¹⁶ Ní

díí, Timoteo, cundéε di cuidado ye^{n'}ē maaⁿ di, ní ye^{n'}ē tanducuén^{'ē} chí diiⁿ di, ní ye^{n'}ē chí ca'cueeⁿ di 'iiⁿyāⁿ. Caati nduuti chí diiⁿ di 'túúcā nadinguáⁿ'ai maāⁿ di dii ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chí n'giindiveéⁿ yā ndu-udu ye^{n'}ē di.

5

Ye^{n'}e tan'dúúcā chí cuuvi diiⁿ di ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā Ndyuūs

¹ Nguéé diiⁿ di reprender mar 'áámá sa^{n'}ā ndi-icū naati ca'a di consejo sa^{n'}ā miiⁿ tan'dúúcā chí chiida di. Ní diiⁿ di tratar ndúúcū sa^{n'}ā da'caīyāá tan'dúúcā chí sa^{n'}ā s'eeⁿ ní 'dínū di. Ní canéé chí diiⁿ di nducuén^{'ē} chí n'daacā. ² Ní diiⁿ di tratar ndúúcū n'daataá ndiicū tan'dúúcā chí chεεcu di. Ní diiⁿ di tratar ndúúcū ta^{n'}ā dá'caiyāa tan'dúúcā chí ví'i di. Ní canéé chí diiⁿ di tanducuén^{'ē} n'daacā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ.

³ Ní innee di n'daataá nguá'āa chí cuaacu níⁿnyúⁿ vée necesidades ye^{n'}e yā. ⁴ Naati nduuti chí n'daataá nguá'āa vée daiya tá o daiya yiinu tá da'caiyāa s'ééⁿ canéé chí din'daacá yā ní canéé chí diiⁿ cumplir obligaciones ye^{n'}é yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ ye^{n'}e familia ye^{n'}é yā. Ní da'caiyāa s'ééⁿ ní canéé chí diiⁿ yā cosas chí n'daacā cáávā chεεcū yā ndúúcū chiidá yā ní cáávā chí ne^{n'}e ca yā chiidá yā ndúúcū chεεcū yā caati chuū ní cosa chí n'daacā, ní cosa chí Ndyuūs ne^{n'}é yā chí da'caiyāa s'ééⁿ diín yā. ⁵ Ní nduuti chí cuaacu níⁿnyuⁿ chí n'daataá nguá'āa ní dámaāⁿ ta, canéé chí i'téenu tá Ndyuūs ndúúcū confianza ní caa^{n'}maⁿgua'a tá nanááⁿ Ndyuūs ndii nguuvi ndii n'gaaⁿ. ⁶ Ní nduuti chí n'daataá nguá'āa diiⁿ tá tan'dúúcā chí maāⁿ tá ne^{n'}e

tá, 'áará chi canduūchi tá caneē tá tan'dúúcā chi n'diī tá nanáán Nduyūs. ⁷ 'Tiicá ntúūn ca'cueen di nducué'nē chuū nanáán 'iīn'yān ye'n'e yaācū ni tanán'ā 'iīn'yān nguée cuuvi caa'n'mán yā chi véé nuu'ndi ye'n'é yā. ⁸ Nduuti chi 'iīn'yān s'ee'n nguée candεε yā cuidado ye'n'e 'iīn'yān ye'n'e familia ye'n'é yā ndúúcū chεεcú yā ndúúcū chiidá yā tuu'mi ní 'iīn'yān s'ee'n ndaacadaamí yā ye'n'e chi i'téenu yā ní ndiī cunncaa cā nguée ti 'iīn'yān chi nguεε i'téenu yā.

⁹ Cuuvi dingúūn di na lista ye'n'e n'daataá nguá'āa ca'áámá n'daataá nguá'āa chi 'āā ngii tá 'iīnu ngεεcu 'áámá nduūyū ní 'áámá nūu'n isa'n'ā nduūcū ta. ¹⁰ Ní n'daataá nguá'āa mii'n canee chi 'āā ch'εεtinee n'daacā tá ní taaví n'daācā tá daiya tá. Ní canée chi n'guu'n tá na vaacu tá 'iīn'yān chi snúu'n yā yúúní, ní 'āā naa'nu tá ca'ā 'iīn'yān chí i'téenu yā Nduyūs tan'dúúcā costumbre ye'n'é 'iīn'yān ye'n'e ndaata ye'n'e yā. Ní chinnee ta'ā tá 'iīn'yān chi ngiitā, ní diīn tá 'āā dε'é nūu'n ntii'nyu'n chi n'daacā.

¹¹ Nguée dingúūn di na lista ye'n'e n'daataá nguá'āa 'áámá n'daataá nguá'āa na'n'a chi nguée nduuyu ye'n'e tá caati cuuvi ne'n'e ta 'caandavaacu tá ní nguée ne'n'e tá diīn tá ntii'nyu'n ye'n'e Cristo.

¹² Ní cuayiivi mii'n ní n'daataá nguá'āa mii'n véé culpa ye'n'e tá chi nguée diīn tá cumplir compromiso ye'n'e tá chi diīn tá ntii'nyu'n ye'n'e Cristo. ¹³ Ní más cā cuuvi diīn n'daataá nguá'āa s'ee'n. 'Íicú cuuvi 'daān'dī ntúūn ta taachi ngen'ē tá 'áámá va'ai táámá va'ai. Níicú nguée dámaān chi 'daān'dī tá ti neenē ne'n'e nandēē tá ye'n'e 'iīn'yān ndúúcū nduudu chi nguée cánée chi caa'n'man tá ní diyaādī ta. Ní ca'n'a tá mii'n ca'n'a tá 'muu'n ní diīn tá cosas chi nguée itunee'n tá'n'ā. ¹⁴ Cáāvā chuū ne'n'é chi

n'daataá ngua'āa chi da'caīyā ta 'caandivaacu tá ni taavi tá daiya tá ní caa'n'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ tá na vaacu tá. 'Tíicā ní 'iiⁿyāⁿ chi nguée i'téenu yā Ndyuūs nguée caa'n'maⁿ cúnncaā yā yeⁿ'ē tá. ¹⁵ Caati n'duuví n'daataá nguá'āa chi da'caiya tá 'āā ndaacadaami tá yeⁿ'ē Cristo ní cues'e tá lado yeⁿ'e yáá'n'guiinūⁿ.

¹⁶ Ní nduuti chi 'áamá n'daataá o saⁿ'ā chi i'téenu yā Jesucristo yeⁿ'ē yú ní vεε n'daataá nguá'āa chi 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'é yā, canée chí ca'á yā n'daataá nguá'āa dε'ε chí neⁿ'e tá. 'Tíicā ní nguée canée chí ca'a 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yaācū n'daataa ngua'áá miiⁿ. 'Tíicā ní cúví ca'a 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yaācū tanáⁿ'ā n'daataá nguá'āa chi cuaacu níⁿnyúⁿ chí véé necesidades yeⁿ'e tá.

¹⁷ Maaⁿ ní saⁿ'ā s'eeⁿ chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ n'dai yeⁿ'e yaācū ndúúcū saⁿ'ā chí ca'cueeⁿ nduudu yeⁿ'e Ndyuūs ndúúcū saⁿ'ā chí candεε nduudu yeⁿ'e Ndyuūs cuuvi cuta'a sa honor chí doble yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e yaācū. ¹⁸ 'Tíicā canée nguūⁿ na libro yeⁿ'e Ndyuūs ndii cuááⁿ vmnaaⁿ. Nguée cu'nūu di yaānā duutu 'yúúdūu o 'itiindu chí inde'ei nuúⁿ tī nguaaⁿ trigo ní 'íicú cuuvi che'é tī yeⁿ'ē. Ní canée nguūⁿ táamá. Saⁿ'ā chí nídiin ntiiⁿnyuⁿ cuuvi cuta'ā sa chíi'vε yeⁿ'ē sa.

¹⁹ Nguée cu'téenu di 'iiⁿyāⁿ chí ngaⁿ'a yā yeⁿ'e saⁿ'ā chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yaācū nduuti chí nguée véé 'uuvī ndúú 'iinu testigos yeⁿ'é yā. ²⁰ Naati canee chí diiⁿ di reprender nanááⁿ nducyáácá 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e yaācū 'iiⁿyāⁿ chí nadinuuⁿndí yā. Ní 'íicú tanáⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ ní dí'va'á yā. ²¹ Maaⁿ ní 'úú Pablo ngaⁿ'á ngī dii Timoteo chuū nanááⁿ Dendyuūs ní nanááⁿ Señor Jesucristo ní nanááⁿ ángeles chí Ndyuūs ndεεvε yā. Diiⁿ di nducuéⁿ'ē

chuū ní nguée nadacadíinuūⁿ di chi 'áámá yā chi ch'εετε cá yā nguée ti táámá yā. Ní 'āā daamá nūuⁿ diiⁿ di ndúúcū nducyaaca 'iiⁿyāⁿ. ²² Nguée ndεεve nuuⁿ di 'áámá saⁿā chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ sa yeⁿ'e yaācū nduuti chi nguée n'diichī di saⁿā miiⁿ 'naaⁿ tiempo. Ní nguée véé 'áámá parte yeⁿ'ē di ndúúcū saⁿā miiⁿ taachi dinuuⁿndi sa. Diví di yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chi nguée n'daacā ní nguée dinuuⁿndí maāⁿ di.

²³ Maaⁿ ní taachi ya'āī cheeti di nguée cu'u di dámaāⁿ nuūⁿnīⁿ caati cuuvi cu'u di 'téé vino. Ní taama vmnéⁿ'ēe chi ya'āī cuerpo yeⁿ'ē di cu'u di 'téé vino.

²⁴ Ní nuuⁿndi chi diiⁿ náⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ, ní deenu yú ti n'diichi yú vmnaaⁿ chi ndaā nguuvi chi Ndyuūs n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿ'e yú. Níicú nguée deenu yú nuuⁿndi chi diiⁿ tanáⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ naati cuayiivi miiⁿ taachi n'diichi Ndyuūs nuuⁿndi yeⁿ'e yú tuuⁿ'mi ní snaaⁿ yú nuuⁿndi yeⁿ'é yā. ²⁵ 'Tiicá ntúūⁿ snaaⁿ yú nducuéⁿ'ē chi n'daacā chi diiⁿ 'iiⁿyāⁿ. Ní 'áará chí nguée inaaⁿ yú maaⁿ chiiⁿ chi n'daacā chi diiⁿ yā cuayiivi ní Ndyuūs idiⁿ yā chi cadíinuūⁿ yú táácā yeⁿ'é 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ.

6

¹ Nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo chi diiⁿ ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e criado o criada ní 'áámá canee yā na ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'ē 'iivi yā chi esclavo yā, canee yā tan'dúúcā chi véé 'áámá yugo na daandú yā. Ní 'iiⁿyāⁿ esclavos canee chi diiⁿ ca yā respetar 'iivi yā. Níicú 'iivi yā nguée cuuvi cunncāa caaⁿ'maⁿ yā yeⁿ'e Señor Jesucristo yeⁿ'e yú ndíi nguée ndúú yeⁿ'ē chi ca'cueeⁿ yú. ² Ní saⁿ'ā esclavos chi i'téenu

sa ní vée 'iivi sa chi 'tiicá ntúūⁿ i'téenu yā, canée chi diiⁿ ca sa respetar 'iivi sa tan'dúúcā chi 'aama 'iivi sa chi nguée i'téenu yā. Naati canee chi diiⁿ sa servir más cā 'iivi sa chi i'téenu yā caati 'iivi sa ní hermano ndúúcū sa caati yeⁿ'é Ndyuūs nduu 'uuví yā. Ní hermanos neⁿ'e sa 'iivi sa. Tanducuén^{'ē} dendu'ū dii, Timoteo, ngi'cueenⁿ di ní ngan'a di.

'Iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo ní vée vaadī yeenú yeⁿ'é yā

³ Níicú nduuti chi 'áamá 'iiⁿ'yāⁿ ngi'cueenⁿ yā táamá nduudu chī n'dááⁿ ní nguée tan'dúúcā nduudu n'dai yeⁿ'ē Señor Jesucristo, ndíi nguée ndúú tan'dúúcā nduudu yeⁿ'é Ndyuūs chi ngi'cueenⁿ yú yeⁿ'ē chi 'cuetinee yú n'daacā tan'dúúcā chi Ndyuūs neⁿ'e yā chi diiⁿ yú, ⁴ tuu'mi ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní nadacadíinuⁿ yā chi maaⁿ yā ch'etē yā, ní nguée dē'ē vee deenu yā. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ní ch'ecu cheendí yā. Ní diiⁿ yā chi náⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ nguⁿ'u yā ní ngue'ei yā ní 'caa'vá yā ní ngan'a taán yā yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ. Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ diiⁿ yā chi náⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ nguée vée 'viich'etíinuⁿ ndúúcū tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ. ⁵ Ní 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ diiⁿ yā chi nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ dámaāⁿ n'g'ecu cheendí yā, ní nguée n'daacā nadacadíinuⁿ yā. Ní nguée deenú yā nduudu yeⁿ'e Cristo. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ nadacadíinuⁿ yā chi diiⁿ yā ganar tuumī caati ch'i'téenu yā ní ngan'a yā nduudu yeⁿ'e Cristo. Diví di yeⁿ'e tanducuén^{'ē} 'iiⁿ'yāⁿ chi 'tíicā. ⁶ Deenu yú chi 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo canee n'daacá yā ndúúcū chi vee yeⁿ'é yā ní yeenú yā. Chiiⁿ chi i'téenu yā ní tan'dúúcā vaadī 'cuiica ca yeⁿ'é yā. 'Tíica rā vaa. ⁷ Deenu yú chi nguée dē'ē vee ndēē yú taachi ch'iindiyaāⁿ yú iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní nguée

de'ē vεε ntúūⁿ candεε yú yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū taachi 'cuūvī yú. ⁸ Neⁿ'e chí snee yú iⁿ'yeeⁿdí 'cūū nduuti chí véeⁿ chí nge'e yú ndúúcū catecai yú, ní ndúúcū chuū nūuⁿ cānee chí yeenu yú. ⁹ Caati 'iiⁿ'yāⁿ chí neⁿ'é yā 'cuicá yā taachi yááⁿ'guinūuⁿ n'diichi neeⁿ sa 'yā cuuvi diiⁿ yā dendú'ū chí nguεε n'daacā. Ní caneé yā ndúúcū vicio zonzó yeⁿ'é yā chí nguεε n'daacā. Ní nguéeⁿ dichíí'vē. Ní diiⁿ chí dinuuⁿndí yā níicú diiⁿ chí caⁿ'á yā infierno. ¹⁰ Chííⁿ chí diiⁿ chí 'iiⁿ'yāⁿ dinuuⁿndí yā ní chuū. 'Iiⁿ'yāⁿ neⁿ'e cá yā tuūmī. Ní in'nuuⁿ cá yā tuūmī chí 'āā ntéeⁿ véeⁿ tiempo chí cu'téenu yā. Ní maáⁿ yā diiⁿ yā chí ya'āi n'geenu taaví yā ngii.

Yeⁿ'e chí cuuvi din'daacā yú maaⁿ chí i'teenu yú

¹¹ Maaⁿ ní dii, Timoteo, saⁿ'ā chí yeⁿ'é Ndyuūs dii, diví di yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chuū chí nguεε n'daacā. Ní diiⁿ di nducuéⁿ'ē chí n'daacā. Dich'εεte di Ndyuūs ní cu'téenu ca di. Diné'e ca di nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ní diiⁿ di nducuéⁿ'ē ndúúcū paciencia. Ní canee di ndúúcū staava yeⁿ'e di chí n'dai. ¹² Ní taachi 'cueenu di cuuvi cáávā chí i'téenu di Ndyuūs canee diitu di ndúúcū chí i'téenu di yeⁿ'é Ndyuūs yeⁿ'é yú. Ní diitu diiⁿ di caati chí cuuvi yeⁿ'é di vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ chí cuuvi cuta'a di yeⁿ'e Ndyuūs ti Ndyuūs yaa'ví yā dii chí cuuvi yeⁿ'é yā dii. Ní dii 'āā ngaⁿ'a di chí i'téenu di Ndyuūs nanááⁿ 'yaaⁿ n'dái 'iiⁿ'yāⁿ. ¹³ Maaⁿ ní 'úú yaa'ví dii nanááⁿ Ndyuūs chí testigo yeⁿ'e yú, Ndyuūs chí itée yā vida yeⁿ'é nducuéⁿ'ē chí véeⁿ, ní nanááⁿ Jesucristo chí 'āā ngaⁿ'a yā nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs chiidá yā nanááⁿ gobernador Poncio Pilato. ¹⁴ 'Úú yaa'ví dii chí 'caandiveeⁿ di ní diiⁿ di nducuéⁿ'ē chí ca'á orden

ye^{n'}ē di. Ni ngu^éē n̄^{daa}n orden ye^{n'}é caati ngu^éē ne^{n'}é chi 'ii^{n'}yāⁿ caa^{n'}máⁿ yā contra ye^{n'}ē di caavā cosa chi diiⁿ di. Diiⁿ di 'tí^{ca} ndii tiempo chi ndaa Señor Jesucristo ye^{n'}e yú tá^{ámá} vmné^{n'}ēe. ¹⁵ Ní^ícú tiempo taachi Ndyuūs ne^{n'}é yā, Ndyuūs ca^{n'}á yā dicho^ó yā Jesucristo chí n^{'dai} taavi naná^{án} 'ii^{n'}yāⁿ taama vmné^{n'}ēe. Ní Cristo miiⁿ maáⁿ yā ní 'á^{ámá} n^{'dyá}n'ā 'ii^{n'}yāⁿ nū^un chi nga^{n'}a nti^{n'}nyuⁿ yā ye^{n'}e nducue^{n'}ē chi vé^é, ní Rey chí ch'εεε taavi ca ngu^éē ti taná^{n'}ā reyes. Ní 'iivi yú chí ch'εεε taavi ca ngu^éē ti taná^{n'}ā sa^{n'}ā chí 'iivi. ¹⁶ Dá^{maā}n Ndyuūs miiⁿ ní 'á^{ámá} canduuchí yā cue^{n'}e daāⁿmaⁿ. Ní canduuchí yā ná chideεεε chí ngu^éē cuuvi indaa mar 'á^{ámá} 'ii^{n'}yāⁿ. Ní ngu^éē n^{'di}ichi mar 'á^{ámá} 'ii^{n'}yāⁿ Ndyuūs miiⁿ ndí^í ngu^éē cuuvi snaaⁿ ra yā. Maaⁿ ní cuén^{'e} daāⁿmaⁿ canee cuuⁿmiⁿ yú dich'εεε yú Ndyuūs ti tanducué^{n'}ē poder chí vé^é ní ye^{n'}é yā. 'Tí^{ca} rā vaa.

¹⁷ Maaⁿ ní dii, Timoteo, cuuvi di 'ii^{n'}yāⁿ 'cuiica chí ngu^éē nadacádíⁿuuⁿ yā chí ch'εεε n^{'dái} yā. Ní ngu^éē cunee ngiⁿú yā ye^{n'}e chí vé^é ye^{n'}e yā caati cosa chí ngu^éē seguro chí 'á^{ámá} cūnee ndú^úcu yā. N^{'dá}ácā ca nduuti chí 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ cu^{'té}énu yā Ndyuūs chí canduuchi ní Ndyuūs ca^{'á} yā n^{'de}ee n^{'dái} dendu^ū ye^{n'}e nducué^{n'}ē chí vεε caati cuuvi cuta^{'a} yú ní yeenu yú. ¹⁸ Ní^ícú dí^í yaa^{'vi} di 'ii^{n'}yāⁿ 'cuiica chí dín^{'da}acá yā ní díⁿ yā n^{'de}ee tá^áví nti^{n'}nyuⁿ chí n^{'da}acā. 'Í^ícú canee listo yā chí cuuvi ca^{'a} yā taná^{n'}ā 'ii^{n'}yāⁿ chí ngu^éē vé^é ye^{n'}e yā ní innee yā 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ. ¹⁹ 'Tí^{ca} cuuvi ye^{n'}é 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ vaadī 'cuiica ye^{n'}é yā chí vida cue^{n'}e daāⁿmaⁿ chí Ndyuūs ca^{n'}á yā chí ca^{'a} yā 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}é yā.

Pablo ca'á yā últimas órdenes Timoteo ti 'cuiinū

carta maaⁿ

²⁰ Dííⁿ, Timoteo, cundéε di n'daacā cuidado yeⁿ'e encargo chi 'iiⁿ'yāⁿ 'āā tee yā dii. Nguéé cu'neeⁿveeⁿ di n'deee n'dáí nduudu chi ngaⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e cosa yeⁿ'ē iⁿ'yeeⁿdí 'cūū o yeⁿ'ē nduudu chi nguéé dichíí^{vē} o yeⁿ'ē chi ngaⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ chi nduudu deenu ní nguéé 'tíicā. ²¹ 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndáácadaami yā yeⁿ'ē nduudu cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs ní maáⁿ yā ní nguéé i'téenu yā nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyuūs. Maaⁿ ní 'úú neⁿ'é chi Ndyuūs téε yā dii tanducuéⁿ'ē chi n'daāca. 'Tíicā cuuvi.

Nduudu n'dai ye^{n'}e Ndyuūs ye^{n'}e cuicateco ye^{n'}e Tepeuxila

New Testament in Cuicatec, Tepeuxila (MX:cux:Cuicatec, Tepeuxila)

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Tepeuxila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Tepeuxila [cux], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Tepeuxila

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

28b090dc-326e-56c7-994e-5d3354d1d54f